

[BAMS 0321]

Sub. Code : 1353

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION
MARCH 2021

(MAY 2020 SESSION)

PAPER III — SANSKRIT

Q.P. Code : 641353

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. विस्तरयतः

(2 × 15 = 30)

1. अधो दत्त श्लोकानां पदविभागः, अन्वयः, व्याकरणविषयाः, विशदयत।

(a) सप्तमी शुक्रधरा या सर्वप्राणिनां सर्वशरीरव्यापिनी।

यथा पयसि सर्पिस्तु गूढश्चेक्षौ रसो यथा॥

शरीरेषु तथा शुक्रं नृणां विद्याद्विषग्वरः।

(b) द्वयङ्गुले दक्षिणे पार्श्वे बस्तिद्वारस्य चाप्यधः

मूत्रस्रोतः पथाच्छुक्रं पुरुषस्य प्रवर्तते।

कृत्स्नदेहाश्रितं शुक्रं प्रसन्नमनसस्तथा

स्त्रीषु व्यायच्छतश्चापि हर्षात्तन्त् संप्रवर्तते॥

2. (a) बाह्य प्रयत्न भेदाः विशदयत।

(b) अश्विनी कुमारौ कौ विशदयत।

II. टिप्पणी दीयताम्

(10 × 5 = 50)

1. महाजनो येन गता स पन्था 'कथा सन्दर्भम् संगृह्य लिखत।

2. सर्वेषाम् धर्मसाधनम् के ?

3. स्नाने दशैते गुणाः के ?

4. चक्रधरकथासंगृह्य लिखत।

5. अधोदत्त शब्दानां सूत्रम् वृत्ति च लिखत :-

(a) सवर्णम्,	(b) संयोगः,
(c) करणम्,	(d) अधिकरणम्,
(e) कर्ता	

6. समासं कुरुत :-

(a) शाकप्रियः पार्थिवः	(b) कार्ये कुशलः
(c) प्रगतः आचार्यः,	(d) रामश्च कृष्णश्च,
(e) मध्ये गङ्गायाः	

7. सन्धत्त :-

(a) अहर् + गणः,	(b) प्रत्यङ् + आत्मा,
(c) तद् + शिवः,	(d) तत् + लयः,
(e) कृष्ण + एकत्वम्	

8. शब्दरूपाणी लिखत :-

(a) यत् (स्त्री),	(b) मनस्

9. संस्कृते अनुवदत :-

A healthy person never approaches a good physician. A king free from internal enemies never wishes to contact the minister.

10. आङ्गल भाषायां लिखत:-

यः गृहं स्वच्छताहीनम् दुर्गन्धेन समन्वितं दर्शने सुरक्षारहितं कीटमूषकादीनाम् उपद्रवेण सहितं च भवति चेत् तादृश गृहवासीनाम् कथं सुखं भवेत्।

III. उत्तरयत :-

(10 × 2 = 20)

1. मणिभद्रेण दृष्टं स्वप्नं किमासीत्?
2. आधारः कति विधः के?

3. कृ धातु लट् लकारः रूपाणि लिखत।
 4. स वैद्यो वैद्यनिन्दितः। कः ?
 5. 'गां दोग्धि पयः', 'तण्डुलान् ओदनं पचति' विशदयत।
 6. 'हश्' प्रत्याहार वर्णानि लिखत।
 7. 'चर् + अनीयर्', 'लिख् + क्त'
 8. तद्दत्तं स्याच्चतुष्टयम् के ?
 9. विग्रह वाक्यानि लिखत:
 - (a) अनुरूपम्,
 - (b) द्वित्राः
 10. उदात्तः वृत्ति उदाहरणम् च लिखत।
-